

BOEKAANKONDIGINGEN.

ARTHUR BIEDL, *Innere Sekretion. Ihre physiologischen Grundlagen und ihre Bedeutung für die Pathologie*. Zweite neubearbeitete Auflage. Zweiter Teil. URBAN und SCHWARZENBERG. Berlin und Wien, 1913. Prijs 26 mark (geb. 28 mark).

Thans is ook het tweede deel van dit standaardwerk, waarvan ik onlangs het eerste deel aankondigde (dit *Tijdschrift* 1913, 2de Helft, bldz. 724), verschenen. Dit deel bevat vooreerst het vervolg van het bijnierstelsel en behandelt verder, behalve in een klein hoofdstuk de gl. carotis en gl. coccygea, de hypophyse, de epiphyse, de geslachtsklieren, het pankreas. Ten slotte vinden wij nog een paar kleine hoofdstukken over de inwendige afscheiding van het maag- en darm-slijmvlies en van de nieren.

Alles, wat over de uitvoering van het eerste deel gezegd is, kan voor dit deel worden herhaald. Te samen vormen beide deelen een schoon geheel, dat een goed overzicht geeft van den tegenwoordigen stand onzer kennis op dit gebied.

Wie de oorspronkelijke bronnen wil naslaan, vindt deze aan het eind van het werk opgegeven. De uitgebreidheid van deze lijst (261 bldz.), die volgens mededeeling van den schrijver niet volledig is, geeft ons een denkbeeld van de ontzaggelijke literatuur over de behandelde onderwerpen. Het werk eindigt met een uitvoerige inhoudsopgave (39 bldz.).

Druk en uitvoering der teekeningen en platen zijn goed geslaagd.

J. PH. STAAL.

Ueber Wesen und Ursache der Afrikanischen Schlafkrankheit von Marine-Stabsarzt Dr. HOFFMANN. (Sonderabdruck aus LUBARSCH-OSTERTAG, Ergebnisse der allgemeinen Pathologie und pathologischen Anatomie. XVI. Jahrgang). Wiesbaden, J. F. BERGMANN, 1912, 115 bldz. Prijs 4 mark.

Sedert de scheepsdokter ATKINS in 1721 de slaapziekte van de kust van Guinee beschreef, is de literatuur over deze ziekte, vooral door den noodlottigen invloed, dien zij bleek te hebben op de kolonisatie van Centraal-Afrika, zóó omvangrijk geworden, dat het nauwelijks mogelijk is deze geheel te overzien.

De vervaardiger van deze monografie is erin geslaagd uit de 457 met name genoemde bronnen een geheel samen te stellen, dat lezenswaardig en leesbaar is.

De kennis van deze ziekte is voor ons Nederlanders van weinig

praktisch belang, daar zij hier niet dan uit Afrika ingevoerd en slechts zeer zeldzaam voorkomt. Mij zijn geen andere gevallen hier te lande voorgekomen bekend, dan dat door prof. WERTHEIM SALOMONSON in den feestbundel voor prof. ROSENSTEIN beschreven en een tweetal, die ik zelf zag. Uit een theoretisch oogpunt verdient deze ziekte echter zeer de aandacht.

De schrijver heeft in een betrekkelijk klein boek het onderwerp nagenoeg uitgeput. Na een korte geschiedkundige inleiding volgt een tot in bijzonderheden afdalende beschrijving der ziekteverschijnselen en der mikroskopische en makroskopische pathologisch-anatomische afwijkingen. Eveneens is de beschrijving der trypanosomen der slaapziekte en der glossinen zeer uitvoerig en kritisch. Het laatste gedeelte, dat de verspreiding en de immuniteit behandelt, schijnt mij het minst geslaagd. Prophylaxis en behandeling vielen helaas buiten den opzet van het werk. Het geheel is geschikt om zich van wezen en oorzaak der slaapziekte op de hoogte te stellen.

H. J. M. SCHOO.

Beiträge zur Klinik der Infektionskrankheiten und zur Immunitätsforschung, herausgegeben von Prof. Dr. L. BRAUER. 1. Band, 3. Heft. Verlag von CURT KABITZSCH. Würzburg. 1913. Prijs per Band 20 mark; van deze aflevering afzonderlijk 6.mark.

„Zum Infektionsbild bei Abortus criminalis” door WALTHER LINDEMANN.

Na een kort overzicht van de wijzen, waarop abortus criminalis wordt opgewekt en de mededeeling, dat bijv. in Halle a. S. 90 pCt. van alle misgeboorten misdadig zijn opgewekt, worden eenige nauwkeurige ziektegeschiedenissen vermeld. De op allerlei wijze, maar vooral door venapunctie, gevonden bacteriën zijn: staphylococcus pyogenes aureus haemolyticus, staphylococcus albus, streptococcus anhaemolyticus en de bacillus aërogenes capsulatus. Terloops wordt hier en daar de methode van onderzoek aangegeven. Vooral de mededeelingen over E. FRÄNKEL's gasbacil zijn van belang.

„Untersuchungen über den Verlauf der Antikörperproduktion” door HERMANN LÜDKE en H. KOERBER.

Wel een beetje breedsprakig worden verschillende proefnemingen medegedeeld, waarbij met typhus- en dysenteriebacillen konijnen worden gevaccineerd op verschillende wijzen en met verschillende tussenpoozen: De door herhaalde agglutinatie-titerbepalingen verkregen krommen worden afgebeeld en vergeleken met krommen, verkregen door agglutinatie-bepalingen bij patiënten. De uitkomsten zijn kort samengevat deze: De antistoffenvorming vertoont steeds